

**CONSELL
DE COHESIÓ
I SERVEIS
SOCIALS DE
GIRONA**

**EL PROCÉS DE FORMACIÓ
OBJECTIUS DE TREBALL
VALORACIÓ DEL PROCÉS**

2010/2011

CONSELL
DE COHESIÓ
I SERVEIS
SOCIALS DE
GIRONA

L'article 49 de la Llei de Serveis Socials 12/2007, estableix com a òrgans de participació **els consells locals de serveis socials**.

L'article 54 determina que “Els ajuntaments que estiguin legalment obligats a prestar serveis socials **han de constituir un consell municipal de serveis socials** i que els consells municipals de serveis socials **són òrgans col·legiats de participació comunitària per a l'assessorament i la consulta en matèria de serveis socials en els municipis**”.

En l'article 56, “Les administracions competents en matèria de serveis socials han d'establir processos de participació en la planificació, la gestió i l'avaluació dels serveis socials.” .

Un procés que ve de lluny

Els Serveis Socials de l'Ajuntament de Girona, tenen una llarga tradició en treballar de manera participada en espais de debat o de reflexió locals, basats en la col·laboració i cooperació del teixit d'entitats que actuen en el territori. Des d'aquesta perspectiva i amb voluntat de treballar de forma conjunta i creient amb la capacitat del teixit social del territori per l'acció, els serveis socials han estat sempre promotors i dinamitzadors de Consells i taules de participació. Un d'aquests Consells és el de Cohesió Social (CCS).

El CCS és va crear el 2002 amb l'objectiu de fomentar la participació ciutadana i el debat entorn a la cohesió social a Girona, i amb conformitat amb el que preveien els articles 59 i 60 de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Els objectius del CCS.

Esdevenir plataforma de debat i concertació de polítiques d'inclusió social a la ciutat, tant per l'espai de debat com per les dinàmiques d'articulació de l'acció dels membres i de relacions de partenariat que es promoguin.

Estimular el debat públic i atorgar visibilitat als assumptes vinculats als processos d'exclusió social, les polítiques inclusives, la cohesió social a Girona des de les perspectives pedagògica, pública i participativa.

Fomentar l'existència de la plataforma com a mecanisme permanent de transferència d'informació i de construcció col·lectiva de coneixement sobre els processos d'exclusió a la ciutat, de les dinàmiques inclusives que s'hi generen, així com els seus efectes i la contribució a la cohesió social de la ciutat.

L'any 2008 la Generalitat impulsa el desenvolupament dels Plans Locals d'Inclusió Social. Aquests plans coincideixen plenament amb la idea i la filosofia del Consell de Cohesió Social. Davant l'oportunitat que ofereix el PLIS, a la primavera de l'any 2008, el Consell de Cohesió Social de Girona (CCS) va començar a treballar per aprofundir en els coneixements necessaris per innovar en les estratègies i dispositius que cal aplicar en la lluita contra la exclusió social, lluita compartida per diverses entitats i serveis que operen a la ciutat i que formaven part del Consell.

Es van constituir quatre grups de treball formats per diferents representants del Consell. Els grups van reflexionar conjuntament i aportar noves propostes d'acció per combatre els processos d'exclusió social. Es pretenia, doncs, que la investigació i la producció col·lectiva de coneixement consolidés els vincles de confiança i cooperació entre els actors que treballaven per la inclusió a la ciutat.

Grup 1: *Les capacitats i límits de l'ocupació.*

Grup 2: *Participació comunitària*

Grup 3: *La necessitat d'aprenentatge de les organitzacions en matèria d'avaluació*

Grup 4: *Aprofundiment en el coneixement de processos d'exclusió i inclusió social.*

D'aquesta experiència en va sorgir un seguit de conclusions, que ens han ajudat a orientar el pas següent.

- La inclusió i l'exclusió no poden ser vistes únicament com a "situacions personals".
- La complexitat que acompanya els processos d'exclusió social demana respostes que han d'atendre aquesta complexitat.
- Sortir de l'exclusió social passa per tenir renda, drets socials i de ciutadania, i una xarxa de relacions socials i familiars que ens connecti amb el món de la inclusió social.
- Tenir feina no és garantia d'estar inclòs, però estar a l'atur si que et situa a l'exclusió.
- Que una persona tingui feina, és responsabilitat de l'afectat i de la societat en la que viu.
- Cal invertir en vida social, i treballar per construir relacions de confiança.
- Avaluar és aprendre.... i podem fer-ho fàcil!
- Necessitem conèixer més i millor. A Girona.. de QUI parlem quan parlem dels exclosos? COM es generen els processos d'exclusió?

Però la principal conclusió va ser:

“el coneixement sense acció és menys coneixement”

Calia canviar el rumb, traslladar cap a un camp més pràctic el treball que s’havia estat fent per lluitar contra l’exclusió social.

Ens plantejem un nou repte que és **transformar** aquelles **reflexions i conclusions** que neixen d’un procés teòric i de debat conceptual **a accions concretes**, tangibles i pràctiques **i una metodologia** que doni resposta a les necessitats detectades.

El setembre del 2010 s’inicia una nova etapa del Consell i es prepara el tancament de l’etapa anterior.

Del Consell de Cohesió Social



al CONSELL DE COHESIÓ I SERVEIS SOCIALS



El Consell, en sessió plenària del 20 d'octubre de 2010, aprova la dissolució del Consell de Cohesió Social i la creació del Consell de Cohesió i Serveis Socials. Es vol obrir una etapa més activa i es vol un consell on les entitats i organitzacions públiques i privades que en formen part puguin transferir les seves experiències, es promoguin noves relacions de treball i es fomentin les bones pràctiques en la intervenció social.

El nou Consell, pretén no només consolidar un espai per potenciar la participació i donar la veu a totes les entitats que treballen d'una forma o d'un altra per garantir la cohesió social de la ciutat, sinó establir complicitats entre aquestes entitats perquè liderin estratègies conjuntes. Si el coneixement sense acció és menys coneixement, **l'acció sense participació és menys acció**. La participació s'erigeix com un procés clau per millorar resultats, poder arribar a més gent, fer-nos més eficients.

Aquest nou Consell requereix un canvi en l'estratègia, hi ha un nou context, noves necessitats, un marc legal diferent i nous objectius. El Consell en aquesta nova etapa:

- **Prioritza l'acció i producció.** Es busquen resultats tangibles i/o aplicats per la intervenció en la millora de la cohesió social.

“ el coneixement sense acció és menys coneixement”.

- **Amplia i diversifica la composició.** El nou consell el formen 34 membres, 22 entitats del tercer sector, 3 representants sindicals, 3 organitzacions empresarials, 5 administracions públiques i la Universitat. En el consell es busca representació de tots els agents implicats directament o indirecta en els processos socials.

“La inclusió i l'exclusió no poden ser vistes únicament com a situacions personals.

Les situacions personals són sempre el resultat de processos socials (com el funcionament dels mercats, les estratègies empresarials i financeres, les polítiques públiques, els marcs legislatius, o les accions i lluites col·lectives, etc.) i d'itineraris vitals”.

- **Enforteix la corresponsabilitat dels membres en el desenvolupament dels objectius.** Els promotors de l'acció són membres del consell i seran els responsables últims dels resultats. Hem de garantir la producció i l'acció participada, la coproducció. Hem d'organitzar-nos per treballar conjuntament.

“ La complexitat que acompanya els processos d'exclusió social demana respostes que han d'atendre aquesta complexitat. És impossible només des d'un servei, programa o entitat, atendre tota la complexitat dels fenòmens”

“ Cal invertir en vida social, i treballar per construir relacions de confiança. Hem de pensar com ens volem relacionar entre nosaltres per arribar a que sigui possible treballar conjuntament, compartir visions i lectures dels processos d'exclusió i inclusió, compartir recursos...”



El consell té una naturalesa, executiva, integradora, avaluativa i deliberativa.
El consell combina acció i investigació.
El consell atorga màxima prioritat al treball entremig de les reunions plenàries.
El consell estarà dinamitzat per la secretaria tècnica.
La vocació del consell és intemporal, no obeeix a l'actual conjuntura de recessió econòmica.
La composició del consell pretén acostar l'esfera pública i la privada.
La composició del consell pretén acostar l'esfera econòmica i la social.
El consell pot demanar comptes de la tasca.
El consell integra altres accions d'articulació, coordinació, participació, concertació, treball en xarxa, etc.

El CCSS s'organitza en 6 comissions d'acció, liderades per membres del consell. Les comissions s'encarreguen de desenvolupar propostes concretes i/o coneixement pràctics, útils i transferibles per fer front a l'exclusió social.

Comissió 1. Adolescència: Noves perspectives d'intervenció

Assajar noves formes de treball i d'intervenció en l'àmbit de adolescència, i acabar ideant coneixement, programes, accions i actuacions conjuntes tenint en compte l'obertura d'un nou Centre Obert Jove al barri de Palau.

Comissió 2. Millora qualitat de vida de les persones amb discapacitat

Impulsar un projecte que pretén transferir coneixement a partir d'implementació un model de treball de millora de la qualitat de vida de persones amb discapacitat intel·lectual, obert, en el marc del Consell, a altres tipus de discapacitats.

Comissió 3. Socialització i envelliment actiu

Dissenyar i desenvolupar un prototipus de sistema de videoconferència amb interfície simplificada per ser utilitzada per gent gran i persones amb necessitats molt diverses en el nostre entorn social amb l'objectiu de facilitar la seva comunicació i empoderar la pròpia autonomia.

Comissió 4. La contractació pública i la clàusula social

Sensibilització i recerca d'alternatives a partir del desplegament de les problemàtiques de la contractació pública en el context actual, enfocada al diàleg entre representants del tercer sector, el sector públic, tècnics i altres experts en contractació de Girona.

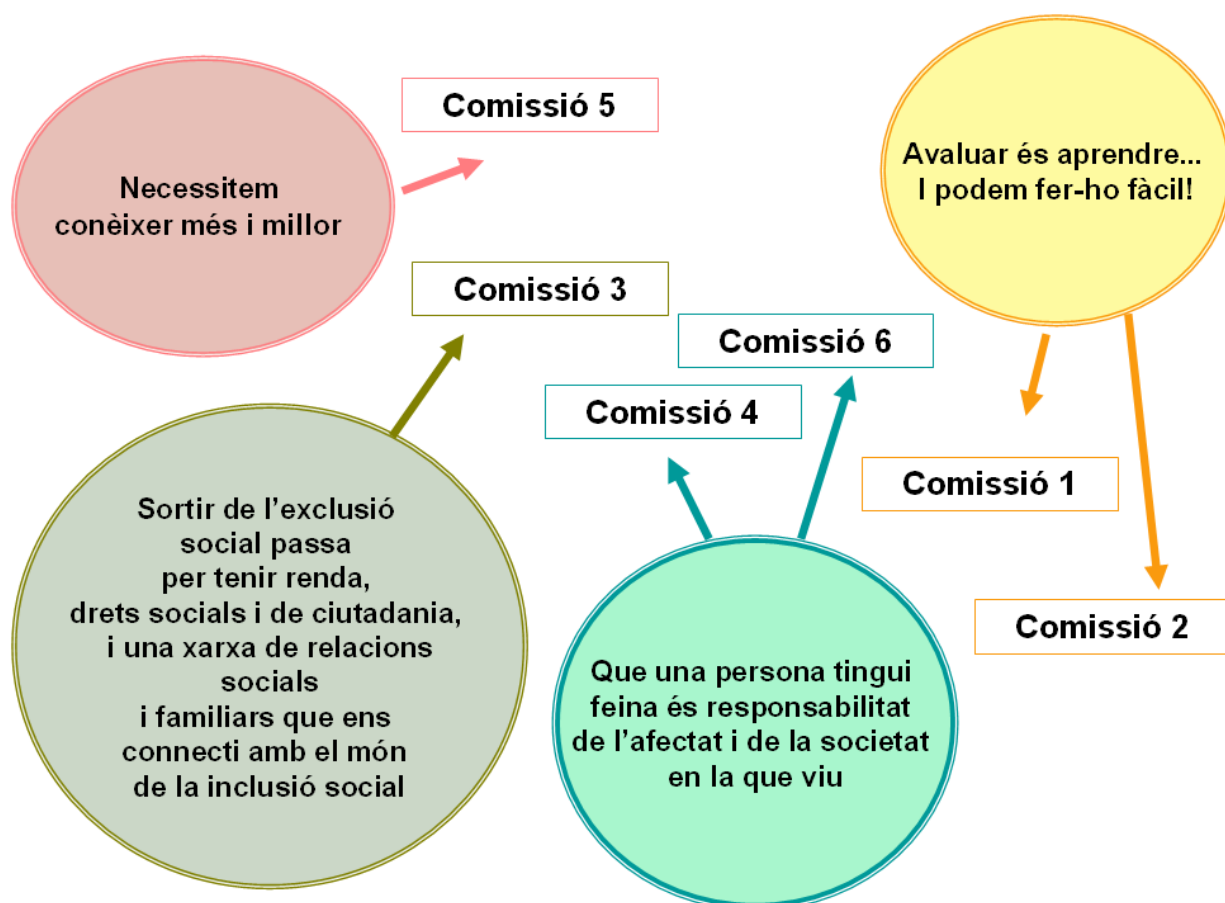
Comissió 5. Valoració del grau de solitud en persones grans i persones en risc d'exclusió

Elaboració d'un diagnòstic que permeti detectar quines són les necessitats sociosanitàries de la gent gran i altres col·lectius, a fi de preveure i evitar les situacions de risc en relació amb la salut i també a nivell psicosocial, per combatre l'aïllament i la solitud.

Comissió 6. Responsabilitat Social Empresarial

Elaborar un diagnòstic de la implantació de la Responsabilitat Social Corporativa a les empreses gironines i un estudi sobre els beneficis de l'aplicació de bones pràctiques en matèria de RSE per a l'empresa. Posteriorment fer difusió dels resultats dins el marc del Consell ampliant la convocatòria a tots els agents socials i empresarials que tenen presència en el territori.

El treball de les comissions d'acció pren la màxima importància. Els resultats d'aquestes seran el producte d'una experiència local que pot tenir un valor afegit de cara al planejament de polítiques públiques d'àmbit supramunicipal i autonòmic, ja que és des del territori on es poden mesurar millor les necessitats i la naturalesa dels processos d'exclusió.



Nom comissió	Promotor	Objectiu
C1. Adolescència.	Ajuntament de Girona	Avaluar i proposar sobre un nou model de servei i d'intervenció en joves.
C2. Millora qualitat de vida persones amb discapacitat	Fundació Ramon Noguera	Conèixer i avaluar l'adaptabilitat d'un nou mètode de suport a diferents realitats.
C3. Socialització i envelliment actiu	Universitat de Girona	Ajudar a desenvolupar una nova tecnologia de comunicació interactiva.
C4. La contractació pública i la clàusula social	Grup ÈXIT	Posar en relació als agents implicats. Administració i empreses.
C5. Valoració del grau de solitud en persones grans i persones en risc d'exclusió	Càritas	Fer un estudi a persones grans i altres col·lectius vulnerables a la solitud a la ciutat de Girona.
C6. Responsabilitat social empresarial	PIMEC, FOEG i Càtedra Cambra de l'Empresa Familiar.	Analitzar el grau d'implementació d'aquest model de gestió a les pimes de Girona i fer propostes de millora.

Les comissions estan formades per membres del Consell, però també per entitats que no són membres però estan interessades en el tema de la comissió. **Aquesta estructura oberta ha facilitat la diversitat i ha fet el procés més dinàmic.**

	Nº de components	Nº d' entitats representades
C1. Adolescència	14	7
C2. Millora qualitat de vida persones amb discapacitat	10	6
C3. Socialització i envelliment actiu	11	7
C4. Contractació pública i Clàusula social	10	8
C5. Valoració del grau de solitud	9	6
C6. Responsabilitat Social Empresarial	15	9

El canvi estratègic ha estat valorat positivament pel Consell, el fet de treballar a través de comissions en relació a uns objectius concrets i assumibles a curt termini, a creat dinàmiques més estables i ha facilitat sumar esforços.

Les característiques principals:

Agilitat
Adaptabilitat
Participació
Més contacte amb la realitat

En relació a les comissions:

	Nº de sessions	RESULTATS
C1	3	Un servei o projecte que era de l'ajuntament ara és un servei sentit de ciutat.
C2	5	Les entitats volen crear una base de dades per compartir recursos.
C3	5	Un prototip de videoconferència adaptat a persones amb necessitat específiques o amb dependència. Un canvi en l'actitud del l'ús d'aquests sistemes de comunicació entre entitats, ara és una oportunitat per la millora de l'atenció.
C4	5	Saber què cal fer per promoure la clàusula social i com optar-hi Ha possibilitat un espai de diàleg i coneixement mutu entre els contractants i contractats.
C5	3	Concrecions pràctiques de què fer per optimitzar la intervenció amb les persones més vulnerables de patir solitud. La forma com han treballat els ha permès adonar-se'n que amb menys recursos, han obtingut un resultat positiu.
C6	4	Estudi on es recullen quines són les dificultats d'implementació RSE i quines són les seves fortaleces, per actuar en conseqüència amb la col·laboració dels diferents agents implicats. Un espai on fer "benchmarking" entre aquells que es troben en procés d'implementació.

El tres canvis estratègics que es proposaven en aquesta nova etapa són vigents, i cal seguir treballant en la mateixa línia per reforçar-los.

- **Prioritzar l'acció i producció.**
- **Ampliar i diversificar la composició.**
- **Enfortir la corresponsabilitat dels membres en el desenvolupament dels objectius.**

Per això seguirem treballant per un Consell:

- **DIVERS I REPRESENTATIU** de la ciutat i on hi hagi representats protagonistes directes o indirectes dels processos socials.
- **DINÀMIC.** El consell ha d'estar viu i ha de ser actiu. Les entitats han de sentir que formen part d'un projecte comú i que estan treballant per una idea o objectiu compartit.
- **COHESIONAT,** els membres s'han de conèixer i establir vincles que vagin més enllà del marc que proposa el consell. Només així la feina del consell tindrà sentit a llarg termini.
- **SOLIDARI,** el consell ha de ser un espai real per compartir, coneixements i reflexions, però també projectes, recursos, etc...

Les comissions com a motor d'acció. Una premissa inqüestionable.

L'objecte de les comissions pot anar canviant i se'n poden crear de noves que vagin donant resposta a les necessitats que havien estat detectades en etapes anteriors, però la força de les comissions ha resultat ser clau per la dinamització dels grups i per la implicació de les entitats.

Al principi del document dèiem que el Consell, no només vol consolidar un espai per potenciar la participació i donar la veu a totes les entitats que treballen per garantir la cohesió social de la ciutat, sinó establir complicitats entre aquestes entitats perquè liderin estratègies conjuntes. És en aquest punt on s'han establert les sinèrgies més positives, que ens fan tenir una perspectiva optimista per continuar treballant.